

Henvendelse vedrørende en gammel kjøpsavtale om tomt til stavkirke på Hindrum

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

26.10.2022

Saknr

54/22

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 21/6 - 27

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar henvendelsen til orientering.

Vedlegg

Henvendelse til kontrollutvalget

Behandling:

Kontrollutvalgets leder innledet.

Ordfører Bjørnar Buhaug orienterte om det han vet om tidligere saksgang og hans syn på saken.

Kommunedirektøren orienterte om administrasjonens syn på saken.

Utvalget diskuterte. Utvalgets leder mener utvalget bør se på avtalen og etablert ledningsnett i området for å se om dette samsvarer.

Det ble stemt over sekretariatets innstilling.

1 stemme for (Andresen)

4 stemmer mot (Paulsen, Myrabakk, Denstad, Myran)

Kontrollutvalgets leder fremmet følgende forslag:

1. Utvalget ber om at administrasjonen oversender avtalen og kartutsnitt over VA-anlegg til sekretariatet så snart som mulig.
2. Kontrollutvalget behandler saken i utvalgets første møte i 2023.

Avstemming. Enstemmig.

Vedtak:

1. Utvalget ber om at administrasjonen oversender avtalen og kartutsnitt over VA-anlegg til sekretariatet så snart som mulig.
2. Kontrollutvalget behandler saken i utvalgets første møte i 2023.

Saksopplysninger**Om henvendelsen:**

Kontrollutvalgets sekretariat har mottatt en henvendelse fra en innbygger/tidligere styreleder i Hindrum stavkirkelag vedrørende forhold knyttet til en gammel avtale fra 2008 mellom gamle Leksvik kommune og en grunneier. Avtalen gjaldt kjøp/salg av tomt i forbindelse med bygging av Hindrum Stavkirke, og innsenderen mener vedkommende grunneier (selger) urettmessig fikk erstatning fra kommunen for tilknytning til en annen avløpsledning enn avtalt.

Innsenderen klager også på at han ved flere anledninger har forsøkt å få svar fra kommunen om grunneiers avtale med kommunen ble endret til selgers fordel og ønsker at kontrollutvalget ser på saken.

Om kontrollutvalgets mandat:

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid.

Det er bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget å foreta undersøkelser. For alle andre henvendelser er det opp til utvalget selv å avgjøre om det skal foretas undersøkelser. Utvalget må vurdere om de forhold som tas opp ligger innenfor kontrollansvaret. Selv om de gjør det er det opp til kontrollutvalget om det skal foretas undersøkelser. Kontrollutvalget bør imidlertid unngå å gå videre med henvendelser som dreier seg om en enkeltsak, som er under behandling i et annet organ eller som har en annen naturlig behandlingsvei.

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, og utvalget skal derfor ikke behandle klager på enkeltvedtak som har vært til administrativ behandling. I slike tilfeller må klageren benytte seg av kommunens klageorganer.

Kontrollutvalget skal jobbe planmessig og ta et systemperspektiv for å bidra til å forbedre kommunens systemer.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat har vurdert innsenderens henvendelse og har kommet til at den ligger utenfor kontrollutvalgets mandat og arbeidsområde. Kontrollutvalget kan rett nok ta utgangspunkt i enkeltsaker for å undersøke kommunens systemer. Etter sekretariatets vurdering er denne henvendelsen imidlertid så gammel og spesiell at den ikke tjener som en naturlig innfallsport for en undersøkelse av kommunens systemer.

I henvendelsen vises det blant annet til at vedkommende ikke har fått svar på gjentatte henvendelser til kommunen før etter flere år. Sekretariatet vil påpeke at kontrollutvalget også har fått andre henvendelser om manglende svar fra kommunen. I den anledning har kontrollutvalget tidligere (møte 25.08.2021 sak 40/21) bedt kommunedirektøren om å orientere om kommunens praksis for å svare på henvendelser fra publikum. Kontrollutvalget tok kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget har også blitt orientert om administrasjonens arbeid med å gjennomgå avtaler som er inngått av tidligere Rissa og Leksvik kommuner, se møte 24.11.2021, sak 63/21. Saken ble sendt kommunestyret til orientering. Sekretariatet mener derfor at utvalget har foretatt tilstrekkelig kontroll på systemnivå.

Sekretariatet vil også påpeke at henvendelsen fra innbyggeren har vært oppe til vurdering i kontrollutvalget ved flere anledninger, blant annet i møte 13.11.2020. Kontrollutvalget gikk ikke videre med saken.

Etter det sekretariatet er kjent med har det heller ikke skjedd noe nytt i saken siden sist den ble vurdert, og sekretariatet ser derfor ingen grunn til at utvalget skal bruke tid og ressurser på en 14 år gammel enkeltsak som også har blitt vurdert tidligere.

Sekretariatet vil også peke på at det erstatningsrettslige forholdet trolig er foreldet.

Basert på det ovennevnte mener sekretariatet at kontrollutvalget ikke bør gå videre med saken.

Til kontrollutvalget i indre fosen.

Ad: kommunens kjøp av tomt til Hindrem Stavkirke. Sak 54\22-

Jeg har lest saksopplysningene til ovennevnte sak og tillater meg å gi følgende kommentarer: Sekretariatet skriver at «innsender mener at vedkommende grunneier (selger) urettmessig fikk erstatning fra kommunen for tilknytning til en annen avløpsledning enn avtalt» Dette er feilaktig fremstilling. Avtalen mellom partene som kommunestyret vedtok viser klart hva selger fikk erstatning for, nemlig tilknytning til hans private hoved-drensrør. (jeg har tatt det for gitt at utvalget har kopi av kommunens vedtak) Dette ble av selger endret til at han alternativ valgte å koble seg på kommunens eget avløpsanlegg ca 50-60 m ved siden av. Det var selvfølgelig til hans fordel, og mente det ikke hadde noe med kommunen å gjøre. Uten tillatelse, og uten å betale avgift for tilknytningen. Det fremgår også at kontrollutvalget ikke er noe klageorgan. Det er grei beskjed som jeg må forholde meg til. I tilfelle sekretariatet er villig til å fortelle hvordan jeg skulle få løst en slik sak på håper jeg kontrollutvalget aksepterer at jeg tilkjennegir hvordan jeg har prøvd gjennom de 14 årene som har gått, og hvordan jeg oppfatter utvalgets betydning.

- 1) Flere ganger hvert år siden 2009 har jeg ettløst svar fra kommunen om stavkirkelagets ønske om at kommunen bekreftet den endring som selger valgte å gjøre i forhold til kommunestyrets vedtak, nemlig å knytte seg på kommunens anlegg. Etter fusjon mellom Leksvik og Rissa kommuner var jeg spesielt engasjert i å få dette i orden slik at det ikke fortsatte som uløst sak i den nye Indre Fosen kommune. Ordfører i den nye kommunen sa seg umiddelbart enig i at dette måtte gjøres og lovet at det skulle skje. Imidlertid gikk tiden bare videre, og etter en tid ble jeg invitert til møte med rådmannen. Etter et trivelig møte med henne skulle dette avklares med ordfører og øvrige administrasjon. Jeg fikk inntrykk av at nå var saken etter mange utrivelige år endelig løst. Dessverre. Etter ny lang venting fikk jeg beskjed fra ordfører om at også han hadde gitt opp. Han hadde fått klar beskjed fra administrasjonen om hvis ikke han stoppet å engasjere seg i denne saken ville det bli advokatsak. Etter alle disse årene og forsøk har det sneket seg inn tanker hver dag og hver natt om det helt utrolige at vi i vår kommunale forvaltning skal oppleve noe slikt. Når utvalget blir frarådet å bruke mer energi på denne saken må jeg for min del bare innrømme at det har vært svært slitsomt.
- 2) Jeg oppfatter kontrollutvalgets oppgaver og betydning svært viktig. Utvalget skal på kommunestyrets vegne sørge for kontroll og tilsyn av alle kommunens virksomhet og gjøremål. Det blir derfor en av utvalgets hovedoppgaver fordi det skal bidra til at kommunen opprettholder tillit til befolkningen og således styrke vårt demokrati. Brytes denne tilliten som en slik sak kan føre til er det til stor skade for vårt folkestyre. Det er det også mange andre grunner til og vi ser jevnlig at dyktige politikere slutter både i fylkesting og kommunestyre fordi det oppfattes som bortkastet tid. En stor svekkelse av vårt folkestyre skjedde også når våre ordførere mistet sin innflytelse i lokalforvaltningen da alle landets kommunen måtte ansette kontorsjefer som sjef for alle kommunens ansatte som rektorer, vaskehjelp, leger og alle andre. Senere titler ble rådmenn og nå direktører. I denne saken fikk en av våre egne ordførere klar beskjed om dette.
- 3) En annen viktig oppgave for kontrollutvalget etter min mening er at kommunen har kvalifisert revisjon. I denne saken hvor flere ting etter min mening er ulovlige synes ikke det med revisjon være ivaretatt. Det gjelder endring av vedtatt avtale, tilknytning til kommunens anlegg, og godkjenning med henvisning til falskt dokument, nemlig avtale som ikke finnes. at vedkommende selger i dette tilfelle i alle disse årene har vært en av kommunens mest kjente ledere gjør saken enda verre.

Sekretariatet nevner også at saken er foreldet. Det kan umulig være ment å gjelde meg som har mast om saken jevnlig. Jeg kan forstå at vedkommende selger har bidratt til at årene bare gikk slik at foreldelse kunne anvendes hvis kommunen senere skulle anlegge sak mot han.

I tilfelle utvalget vedtar innstillingen om ikke å foreta seg noe i denne saken vil det vekke oppsikt i alle landets kommuner. Kom.og distriktdep. og justisdem. sammen med KS bør da vurdere på nytt hvilke rettigheter kommunenes leder skal ha ovenfor folkevalgte leder og hvorvidt kommunene trenger kontrollutvalg.

Obs. Jeg har ved mine henvendelser ovenfor kommunen i denne saken alltid gitt uttrykk for ønsket om minnelig overenskomst. Dette spesielt av hensyn til de gode familier som uten noen tilknytning til saken likevel blir berørt på utrivelig vis.

Vanvikan 23.10.22

Ingvar Sæther

Åpent brev til kontrollutvalgets medlemmer for Indre Fosen kommunestyre.

Blir ulovlig beslutning lovlign når resultatet for den det angår blir forbedret? Hvilken myndighet har ordfører igjen som folkevalgt leder?

Utrolig saksbehandling i Indre Fosen.

I året 2000 lanserte jeg ideen om å bygge kopi av Stavkirke som for snart tusen år siden ble bygd på Hindrem. Etter folkemøte i grenda ble stavkirkelag med eget styre stiftet, og dugnadsarbeid med å finne egnet tømmer kom i gang. Leksvik kommunestyre vedtok å kjøpe tomt i naboskap med Hindrem kirkegård. Det var et avgjørende og viktig vedtak til glede for både grenda og kommunen. Grunneieren ble i avtalen med kommunen benevnt som selger. Vedkommende fikk erstatning for grunn, ulempes-erstatning for noen drenggrøfter som måtte legges om, tilknytningsavgift for hoveddrensløp, erstatning veirett og godtgjøring for veivedlikehold og brøyting. Total kostnad for kommunen kr 70 tusen..

I stedet for å knytte seg på den avløpsledning han fikk erstatning for valgte han å knytte seg på den kommunale avløpskummen ved inngangen til kirkegården. Det regnet han med at jeg var enig i.

Mitt svar var at den avtalen han hadde med kommunen hadde vi i kirkelaget ikke noe med. Det har da ikke noe med kommunen å gjøre det, var hans kommentar.

I kirkelagets styremøte noen uker senere ble dette sammen med andre referatsaker behandlet. Fra kirkelagets side ble dette oppfattet som vel så god ordning i forhold til det selger hadde fått betaling for. Som styreleder fikk jeg imidlertid klar beskjed om å foranledige at kommunen også aksepterte dette. Det var jo en naturlig og rimelig henstilling som umiddelbart ble levert kommunens rådmann. Svar på denne henstillingen ble etterlyst jevnlig uten resultat. Først etter 10 år ble svar mottatt med den merkeligste henvisning til en avtale som ikke finnes. Selv etter at jeg leverte den skriftlige avtalen som kommunestyret i Leksvik vedtok til kontrollutvalgets leder så ikke ytterligere misforståelser skulle oppstå. Heller ikke det hjalp. Svaret ble at utvalget hadde behandlet saken seriøst, men utvalget hadde ikke grunnlag for ytterligere behandling, hvilket også var støttet av jurist. Dette er ikke til å forstå. Man mistenker at den fullførte saksbehandling gjorde at selger ble bedt om å skrive kladden til kommunens svar. Etter min mening har Stavkirkelagets forespørsel om aksept for at selgers avtale med kommunen ble endret til selgers fordel ennå ikke blitt besvart. Dette er en sak som umiddelbart burde vært løst. På grunn av høy alder og særdeles dårlig hørsel ble jeg etter noen år fritatt fra styreledervervet, og Ruth Margareth Hindrum valgt til ny leder i styret for Hindrem Stavkirkelag. Hun er søster til selger som denne saken angår, og er således totalt inhabil.

Selv etter at statsforvalteren i Trøndelag i klartekst sier at dette er sak som kommunen må ordne opp i er jeg ikke særlig optimist. Jeg har ved flere debattinnlegg fremholdt frykt for den alminnelige politiske interesse og vårt demokrati. Det er det svært lite igjen av. Det må ikke bli så ille at en kommunal leder har fullmakt til å endre kommunestyrets vedtak til sin fordel.

Vi ser også at kjente kommunale og fylkeskommunale politikere sier opp sine verv med bl.a. begrunnelse bortkastet tid. I disse tider burde vi skjønne alvoret i det. I denne saken tenker jeg på ordføreren vår som hederlig ville få løst denne saken, men fikk klar beskjed fra administrasjonen om at dette var ingen sak han hadde noe med. Med min lange erfaring fra kommunal og fylkeskommunal politikk, styreleder av Innherred revisjonsdistrikt og som leder av fylkets avdeling av KS er det tungt å oppleve slikt som denne saken. Hadde det vært som privatperson ville det vært enklere og gjort som mange andre dessverre må, nemlig legge seg flat og glemme det hele. Det er mye tyngre når man representerer en organisasjon eller et lag. Skulle likevel utvalget komme til den mening at kommunens svar ikke var tilfredsstillende med henvisning til en avtale som ikke finnes og

ut fra det beklage og foranledige at skikkelig svar blir gitt, så vil det være til glede for meg og mange andre og ikke minst til ære for kommunen.

Vanvikan 10 okt. -22.

Ingvar Sæther